

Imię i nazwisko autora

Aleksandra Konieczna

Nr albumu 116569

Zaangażowanie PAIH we współpracę z krajami w Afryce

Za rozwój współpracy biznesowej między polskimi a zagranicznymi przedsiębiorcami od 2003 r. w Polsce odpowiedzialna jest Polska Agencja Inwestycji i Handlu. Celem pracy jest wykazanie działalności Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu na arenie międzynarodowej oraz przedstawienie zakresu jej współpracy z krajami afrykańskimi.

Warszawa 2022 r.

Spis treści

Wstęp.....	2
Polska Agencja Inwestycji i Handlu	3
Oferta PAIH	3
Kraje działalności PAIH.....	4
Placówki ZBH w Afryce	4
Maroko	5
Wydarzenia organizowane przez PAIH	6
Wsparcie PAIH przy ekspansji do Afryki.....	7
Polsko-Afrykańskie forum gospodarcze na EXPO 2020	7
Debata „Afryka kontynentem przyszłości”	8
Webinarium rynku rolno-spożywczego w Afryce Subsaharyjskiej	9
Podsumowanie	10
Bibliografia.....	10
Spis ilustracji.....	11

Wstęp

Od najdawniejszych czasów ludzkość formułowała podwaliny stosunków międzynarodowych w oparciu o idee zinstytucjonalizowanej współpracy między podmiotami. Pierwsze przejawy budowania relacji o charakterze współdziałania można zaobserwować już w antycznej Grecji. Amfiktionia był to związek polis o charakterze religijno-politycznym, natomiast symmachia oznaczała sojusz polityczno-militarny. Dawniej głównym motywem tworzenia oraz powoływania tzw. organizacji międzynarodowych była chęć zapewnienia trwałego pokoju między państwami oraz narodami. W teraźniejszych czasach cele oraz funkcje ich działania zostały rozszerzone na m.in. o ochronę praw człowieka, rozwój stosunków gospodarczych między państwami, wspólną politykę handlową czy współpracę w dziedzinie kultury, sztuki i nauki. Obecnie funkcjonuje wiele organizacji międzynarodowych zrzeszających państwa na świecie, a największe z nich to Organizacja Narodów Zjednoczonych, NATO czy Unia Europejska. Każdy z tych podmiotów posiada wyodrębnione instytucje wykonawcze skupiające się na konkretnych celach, realizujące je w ramach długofalowych strategii rozwoju. Poza organizacjami działającymi w sferze ogólnoswiatowej każde państwo ma możliwość stworzenia i oddelegowuje skonkretyzowanych obowiązków do instytucji działających wewnątrz kraju. W Polsce za rozwój współpracy biznesowej pomiędzy polskimi a zagranicznymi przedsiębiorcami od 2003

roku odpowiedzialna jest Polska Agencja Inwestycji i Handlu. Celem pracy jest wykazanie działalności Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu na arenie międzynarodowej oraz przedstawienie zakresu ich współpracy z krajami afrykańskimi.

Polska Agencja Inwestycji i Handlu

Polska Agencja Inwestycji i Handlu (w skrócie PAIH) powstała w roku 2003 na skutek połączenia się Państwowej Agencji Inwestycji Zagranicznych (PAIZ) oraz Polskiej Agencji Informacyjnej (PAI). W roku 2017 została przekształcona na spółkę akcyjną należącą do Skarbu Państwa. Ponadto przy zmianie formy prawnej działalności Polska Agencja Inwestycji i Handlu dołączyła do Grupy Polskiego Funduszu Rozwoju, która oferuje liczne instrumenty wspomagające rozwój przedsiębiorstw, samorządów czy osób prywatnych.

Główna siedziba organizacji mieści się na ul. Kruczej 50 w Warszawie oraz pełni rolę reprezentacyjną interesów prowadzonych w Polsce. Za granicą przedsięwzięcia spółki są reprezentowane poprzez Zagraniczne Biura Handlowe (w skrócie ZBH), których siedziby aktualnie znajdują się w ponad 50 krajach na całym świecie.

Misja PAIH skupia się na zwiększeniu napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski oraz zasięgu i dynamiki umiędzynarodowienia polskich przedsiębiorstw.

Oferta PAIH

Polska Agencja Inwestycji i Handlu została stworzona głównie z myślą o pomocy polskim przedsiębiorcom w rozwinięciu swojej działalności oraz rozszerzeniu rynków docelowych o te poza granicami kraju. Poprzez bezpośredni kontakt z główną siedzibą lub konkretnymi biurami ZBH zainteresowani mogą uzyskać dostęp do kompleksowych informacji niezbędnych do rozpoczęcia działalności za granicą.

Promocja polskiej gospodarki to jedno ze statutowych zadań PAIH i jest realizowana poprzez:

- promocję eksportu polskich przedsiębiorców (w szczególności MŚP - sektor małych i średnich przedsiębiorstw);
- wspieranie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych;
- wspieranie inwestycji polskich za granicą;
- wspieranie inwestycji polskich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- promocję polskich branż za granicą;
- organizację lub współorganizację wydarzeń branżowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz za granicą (np. wystawa światowa EXPO);
- doradztwo oraz dostarczanie informacji zainteresowanym podmiotom na temat uwarunkowań polityczno-ekonomicznych na terytorium danego kraju za granicą.

Kraje działalności PAIH

Na głównej stronie internetowej PAIH dostępna jest mapa rynków zagranicznych na których podejmowane są działania agencji. Za pośrednictwem tego narzędzia można skontaktować się z konkretnym biurem ZBH, bądź uzyskać podstawowe informacje rynkowe takie jak m.in. jak wygląda sytuacja związana z pandemią Covid-19 na danym terytorium.

Zagraniczne biura handlowe dostępne są do przedsiębiorców na prawie każdym kontynencie. Wymieniając poszczególne kraje:

- kontynent afrykański: Algieria, Egipt, Kenia, Maroko, Nigeria, RPA;
- kontynent Ameryki Północnej: Kanada, Meksyk, USA (6 biur: ZBH Chicago, ZBH Houston, ZBH Los Angeles, ZBH Nowy Jork, ZBH San Francisco, ZBH Waszyngton);
- kontynent Ameryki Południowej: Argentyna, Brazylia, Chile, Kolumbia, Peru;
- kontynent australijski: Australia;
- kontynent azjatycki: Arabia Saudyjska, Chiny, Filipiny, Indie, Indonezja, Izrael, Japonia, Kazachstan, Korea Południowa, Kuwejt, Mongolia, Malezja, Mjanma, Mongolia, Rosja, Singapur, Tajlandia, Tajwan, Turcja, Wietnam, Zjednoczone Emiraty Arabskie;
- kontynent europejski: Austria, Białoruś, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Gruzja, Hiszpania, Irlandia, Holandia, Litwa, Niemcy, Norwegia, Portugalia, Rumunia, Szwecja, Ukraina, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.

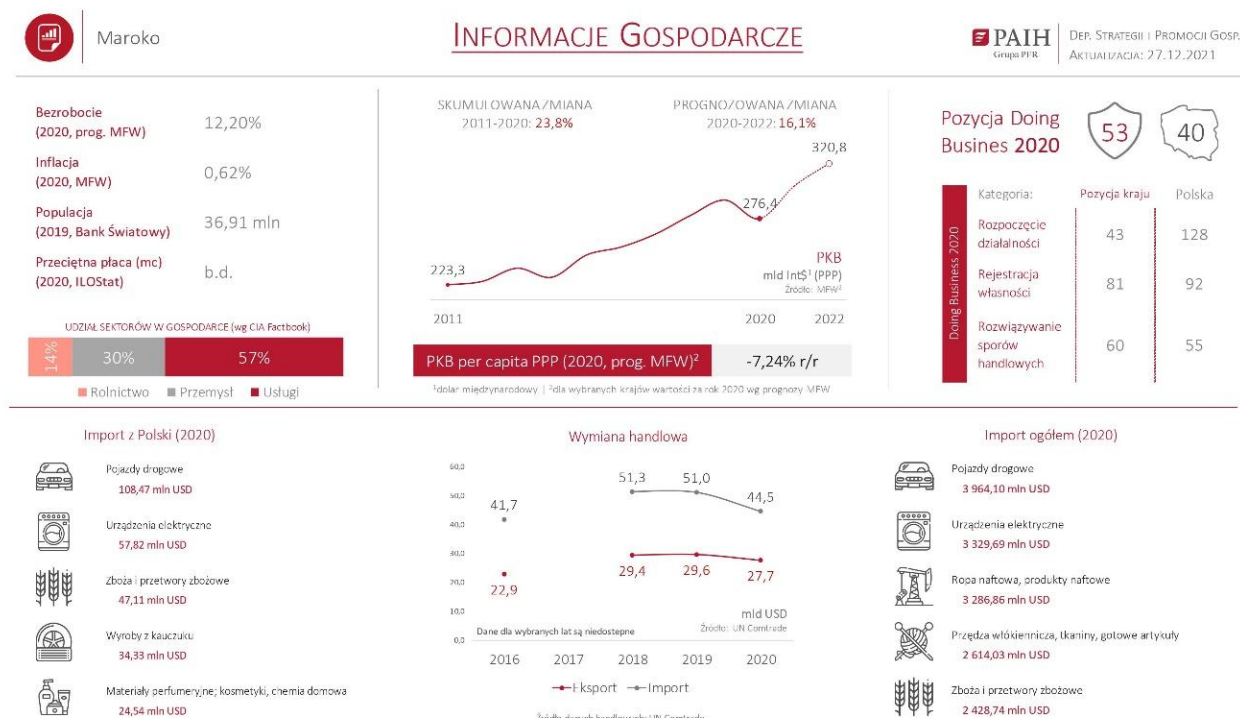
Placówki ZBH w Afryce

W Afryce placówki Zagranicznego Biura Handlowego znajdują się na chwilę obecną w Algierii, Egipcie, Kenii, Maroko, Nigerii oraz RPA. Każda z tych biur posiada w swoim szeregu specjalistów znających uwarunkowania rynkowe oraz posiadających wiedzę w obszarze prowadzenia działalności biznesowej na terytorium danego kraju. Na oficjalnej

stronie PAIH można uzyskać dane kontaktowe do osób stacjonujących na danej placówce oraz przydatne foldery zapewniające podstawę, lecz aktualne informacje gospodarcze oraz analizy rynkowe.

Maroko

Na rysunku poniżej zaprezentowany został folder przygotowany przy współpracy agencji PAIH z biurem zagranicznym ZBH w Maroko.

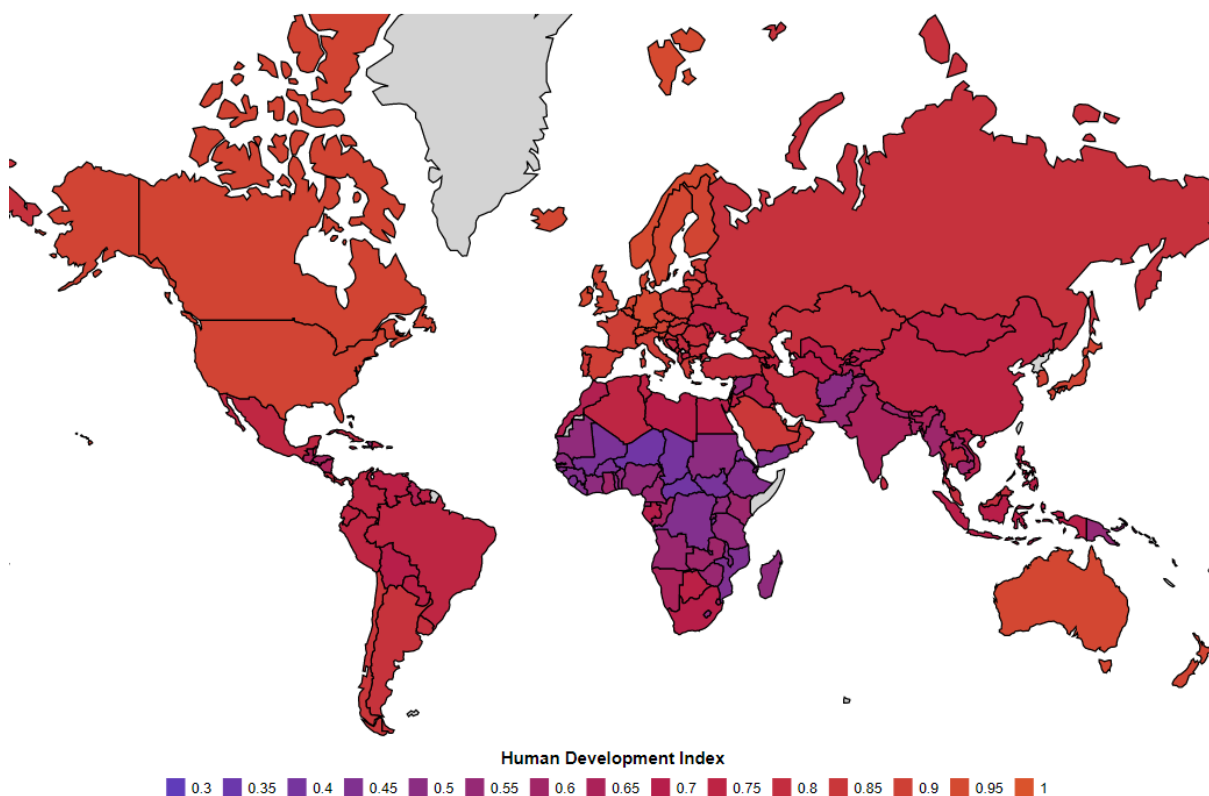

Rysunek 1 Informacje gospodarcze dotyczące rynku w Maroko
Źródło: PAIH. (2021). Charakterystyka rynku - Maroko.

Departament Strategii i Promocji Gospodarczej opracował analizę rynkową Maroko z uwzględnieniem podstawowych informacji gospodarczych niezbędnych dla przedsiębiorców rozważających przyszłe posunięcia biznesowe na tym rynku. Przedstawione informacje zawierają m.in.: stopy bezrobocia, poziom inflacji, poziom PKB per capita (PKB na osobę) wymianę handlową (zarówno import jak i eksport) pomiędzy Maroko a Polską, są to mierniki, które pozwalają na ocenę kondycji gospodarki danego kraju oraz dają informacje czy warto inwestować na danym rynku.

Afryka jako najbiedniejszy kontynent na świecie boryka się z wieloma problemami związanymi z ludzką egzystencją. W kraju takim jak Burundi, małe państwo śródlądowe położone w Afryce Wschodniej, w roku 2019 wskaźnik PKB per capita wyniósł zaledwie 785 dolarów. Głównymi problemami z którymi mierzy się kontynent afrykański to: choroby zakaźne HIV/AIDS, konflikty terytorialne, nieefektywny handel, pustynnienie ziemi, wycinka

lasów, analfabetyzm, kolonializm, zróżnicowanie etniczne oraz religijne. Niestety z roku na rok spada również wartość środków pomocowych, które umożliwiały poprawę warunków życia społeczeństw. Jednym ze wskaźników mierzących rozwój społeczny jest HDI (ang. human Development Index). Interpretacja wyników wykazuje, iż im wskaźnik jest bliżej 1, tym bardziej rozwinięty kraj (im bliżej 0, tym słabiej rozwinięte państwo). W roku 2022 HDI wykazał wyniki przedstawione na ilustracji poniżej.

Rysunek2 Human Development Index 2022

Źródło: <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/hdi-by-country>

Rysunek obrazuje poziom rozwinięcia krajów afrykańskich, których HDI zbliża się do wartości 0.

Wydarzenia organizowane przez PAIH

Polska Agencja Inwestycji i Handlu co roku organizuje wiele wydarzeń tematycznych związanych z doradztwem na temat eksportu bądź inwestycji poza granicami kraju. PAIH mocno angażuje się w promocję handlu oraz rozwoju w krajach afrykańskich, a na przełomie paru ostatnich lat zorganizowali m.in.: projekt Polskie Mosty Technologiczne, forum gospodarcze na EXPO 2020, debatę „Afryka kontynentem przyszłości” czy webinarium o rynku rolno-spożywczym w Afryce Subsaharyjskiej.

Wsparcie PAIH przy ekspansji do Afryki

Od roku 2018 Polska Agencja Inwestycji i Handlu uczestniczy w realizacji projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pt. Polskie Mosty Technologiczne. PMT skierowany jest to sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), w którym stawką jest grant w wysokości 200 tys. zł w formule pomocy de minimis na opracowanie i wdrożenie strategii ekspansji zagranicznej. Zadaniem uczestników projektu jest wypełnienie wniosków, pozytywne zakwalifikowanie się do kolejnych etapów oraz współpraca z komisją oceniającą zgłoszenia złożoną z przedstawicieli PAIH oraz biur ZBH. Potencjalni grantobiorcy zgłaszają projekty innowacyjnych rozwiązań technologicznych niezbędnych na danych rynkach.

W przypadku realizacji projektu Polskie Mosty Technologiczne w krajach afrykańskich pod uwagę zostały wzięte Algieria oraz Egipt. Algieria została wytypowana ze względu na brak podstawowego know-how technologicznego w większości sektorów gospodarki. Egipt jest drugą gospodarką na kontynencie afrykańskim z którą Polska realizuje najwięcej wymiany handlowej. Eksperti PAIH twierdzą, iż największe szanse na sukces wdrożeniowy mają polskie firmy z branży biotechnologicznej, budowlanej, IT, kosmetycznej, medycznej oraz rolno-spożywczej.

Polsko-Afrykańskie forum gospodarcze na EXPO 2020

Dnia 28 marca 2022r. na Wystawie Światowej EXPO 2020 w Dubaju, Zjednoczone Emiraty Arabskie, odbyło się Polsko-Afrykańskie Forum Gospodarcze zorganizowane przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu (PAIH). Udział w samym wydarzeniu był bezpłatny oraz dostępny dla zarejestrowanych przedsiębiorców, instytucji państwowych oraz organizacji. Głównym celem tego wydarzenia było nawiązanie oraz wzmocnienie więzi polsko-afrykańskich w celu pogłębienia stosunków gospodarczych pomiędzy dwoma krajami. Wydarzenie opierało się o pięć tematycznych paneli dyskusyjnych: „Ewolucja łańcucha wartości żywności”, „Transport i infrastruktura”, „Zielona Afryka: inkluzywna i zrównoważona przyszłość”, „Przyszłość zdrowia” oraz „Instrumenty wsparcia finansowego”.

Forum gospodarcze przyciągnęło uwagę ok. 250 przedsiębiorców, w tym 21 państw afrykańskich m.in. Egipt, Maroko, Ghana, Kongo, Nigeria oraz RPA.

Eksport z Polski do Afryki w 2021r. wyniósł jedynie 3,39mld euro, a import 3,31 mld euro, co względem roku poprzedniego zapewnia wzrost eksportu o 15,7%, a importu o 31,5%. Przedmiotem głównego zainteresowania Polski są surowce naturalnie występujące w Afryce w tym m.in. ropa naftowa. Poziom wymiany handlowej pomiędzy oboma krajami nie należy

do najbardziej satysfakcjonujących zważywszy na fakt, iż zarówno Afryka jak i Polska mają sobie wiele do zaoferowania. Główne kierunki eksportowej ekspansji na rynki afrykańskie w roku 2021 były z: RPA (poziom 753,7 mln USD), Algieria (poziom 720,2 mln USD), Maroko (poziom 645,7 mln USD), Egipt (poziom 417,1 mln USD) i Tunezja (poziom 153,2 mln USD). Kluczowy eksport obejmował produkty rolno-spożywcze (aż 45,7%). Natomiast import obejmował produkty mineralne (ok. 33%) oraz wyroby włókiennicze (16,6%) głównie z Nigerii, Maroka oraz RPA.

Porównując Afrykę do reszty kontynentów na świecie można stwierdzić, iż nadal większość krajów boryka się z problemami natury egzystencjonalnej takimi jak m.in. brak pożywienia, brak wody pitnej, choroby zakaźne, pustynny klimat ograniczający hodowlę roślin czy zwierzyzny, nadmierny przyrost liczny ludności, wysoki poziom umieralności. Pomimo licznych problemów część krajów zlokalizowanych na obrzeżach kontynentu ze swobodnym dostępem do wody rozwija się dynamicznie, zapewniając społeczeństwu coraz lepsze warunki do życia i rozwoju. Szacuje się, iż afrykańska klasa średnia to już ok. 350mln osób. Co udowadnia, iż Afryka z roku na rok nabywa potencjał do zwiększenia wymiany handlowej oraz inwestycji zagranicznych.

Debata „Afryka kontynentem przyszłości”

W dniu 20 marca 2018r. w Łódzkiej Agencji Rozwoju Regionalnego odbyło się seminarium „Afryka kontynentem przyszłości” prowadzone przez Prezesa Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu Tomasza Pisula. Podczas tego spotkania zaprezentowany został raport opracowany przez Polskie Centrum Studiów Afrykanistycznych i Radę Inwestorów w Afryce pt. „Afryka wielu prędkości”.

Polskie Centrum Studiów Afrykanistycznych (w skrócie PCSA) jest jednym z pierwszych w Europie Środkowo-Wschodniej niezależną, pozarządową organizacją zajmującą się opracowywaniem rozwiązań najważniejszych problemów w Afryce Subsaharyjskiej.

Raport „Afryka wielu prędkości” składa się z dwóch części, w których na początku przedstawiona jest szczegółowa analiza rynku oraz sytuacji polityczno-gospodarczej, następnie opracowane rekomendacje dla zainteresowanych przedsiębiorców, którzy rozważają inwestycje na rynku afrykańskim. Głównym jego celem było zobrazowanie historii zmian oraz procesów, które miały miejsce po roku 2011r. Raport można traktować jako przewodnik dla zainteresowanych przedsiębiorców, który zawiera obszerną analizę rynku oraz wskazuje kraje o największym potencjale do realizowanych inwestycji.

Wydarzenie zorganizowane przez PAIH pozwoliło uczestnikom na swobodną dyskusję na temat wniosków wysnutych po zapoznaniu się z raportem PCSA. Prezes PAIH przyznał, iż Afryka może być dla Polski istotnym kierunkiem ekspansji ze względu na

powiększający się rynek zbytu. Jego zdaniem największy potencjał wykazuje branża motoryzacyjna, z uwagi na ilość używanych samochodów produkcji japońskiej czy niemieckiej w Afryce oraz wiodącą pozycję polskich producentów w sprzedaży części zamiennych. Podczas panelu dyskusyjnego uczestnicy zgodnie zdecydowali, iż Afryka pozostaje kontynentem, w który w przyszłości warto jest zainwestować oraz wspólnie opracowali mapę krajów z największym potencjałem biznesowym.

Rysunek 3 Kierunki przyszłych inwestycji zagranicznych w Afryce

Źródło: PAIH. (2018). Afryka kontynentem przyszłości i - wielu prędkości. https://www.paih.gov.pl/20180321/Afryka_kontynentem_przyszlosci_debata

Webinarium rynku rolno-spożywczego w Afryce Subsaharyjskiej

W dniu 23 września 2020r. z inicjatywy Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu zostało zorganizowane webinarium dotyczące rynku rolno-spożywczego w Afryce Subsaharyjskiej. Wydarzenie było dostępne bezpłatnie dla wszystkich zarejestrowanych użytkowników. Głównym celem tego szkolenia było wysłuchanie specjalistów w zakresie handlu na rynku afrykańskim oraz przedstawicieli biur ZBH stacjonujących w Dakarze (Senegal), Johannesburgu (RPA) oraz Lagos (Nigeria). Tematyka spotkania obejmowała:

- charakterystykę rynku rolno-spożywczego oraz zachowań konsumentów w Senegal, Nigerii oraz RPA;
- zapotrzebowanie w konkretne produkty oraz stopień nasycenia rynku danych kategorii produktowych;

- sposób dystrybucji produktów na rynek afrykański;
- niezbędne uwarunkowania polityczno-prawne przy wprowadzaniu konkretnych produktów (certyfikacje, pozwolenia, koncesje, opłaty obowiązkowe);
- rozkład trendów konsumenckich na rynku rolno-spożywczym.

Podsumowanie

Oficjalną definicją pojęcia „organizacja międzynarodowa” jest „instytucje będące uczestnikami stosunków międzynarodowych, powstałe jako forma współpracy międzynarodowej państw z przekształcenia konferencji międzyrządowych w trwałe związki oparte na umowie wielostronnej, których głównym zadaniem jest kształtowanie współpracy państwowej w różnych dziedzinach.” (PWN, 2018) Polska Agencja Inwestycji i Handlu według zapisu w encyklopedii PWN nie zalicza się do kręgu organizacji międzynarodowych, zaś w znacznym stopniu oferuje wsparcie dla polskich przedsiębiorców w aspekcie pogłębiania relacji z międzynarodowymi podmiotami. Za ich pośrednictwem zorganizowane zostało wiele wydarzeń tematycznych oferujących zainteresowanym zarówno szkolenia przygotowujące do ekspansji zagranicznej, bezpośredni kontakt z przedsiębiorcami zza granicy bądź debaty poszukujące rozwiązań na globalne problemy. PAIH mocno angażował się w próbę skontaktowania podmiotów afrykańskich z polskimi przedsiębiorcami w ramach nawiązania współpracy i realizacji celów korzystnych dla obydwu stron.

Bibliografia

Bibliografia

- Polska Agencja Inwestycji i Handlu, 2021. *Charakterystyka rynku - Maroko*, Warszawa: brak nazwiska
- Polska Agencja Inwestycji i Handlu, 2021. *Statut spółki Polska Agencja Inwestycji i Handlu Spółka Akcyjna*, Warszawa: brak nazwiska
- Polska Agencja Inwestycji i Handlu, 2022. *O Agencji*. [Online]
Available at: https://www.paih.gov.pl/o_agencji
- Polska Agencja Inwestycji i Handlu, 2022. *Oferta*. [Online]
Available at: <https://www.paih.gov.pl/oferta>
- Polska Agencja Inwestycji i Handlu, 2022. *Rynki zagraniczne*. [Online]
Available at: https://www.paih.gov.pl/rynki_zagraniczne#
- Polska Agencja Inwestycji i Handlu, brak daty *Afryka kontynentem przyszłości debata*. [Online]
Available at: https://www.paih.gov.pl/20180321/Afryka_kontynentem_przyszlosci_debata
- Polus, A., Tycholiz, W. i Kopiński, D., 2017. *Afryka wielu prędkości. Analiza 10 kluczowych procesów i rekomendacje dla przedsiębiorców*, Warszawa: Rada Inwestorów w Afryce.
- PWN, 2018. *Państwowe Wydawnictwo Naukowe*. [Online]

Available at: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/organizacje-miedzynarodowe;3951715.html>
Świstak, A., 2018. The Beginnings of Institutionalization of International Cooperation in Ancient and Medieval Europe. *Studenckie Zeszyty Naukowe*, pp. 55-69.

Spis ilustracji

Rysunek 1 Informacje gospodarcze dotyczące rynku w Maroko.....	5
Rysunek 2 Human Development Index 2022.....	6
Rysunek 3 Kierunki przyszłych inwestycji zagranicznych w Afryce	9